

Z TZW. MODLITEWNIA PTASZYCKIEGO I

Zaginiony dziś rękopis znajdował się przed wojną w posiadaniu prof. Stanisława Ptaszyckiego (stąd nazwa). Była to niewielka pergaminowa książeczka licząca 39 kart, bez początku i zakończenia oraz kilku kart środkowych. Manuskrypt powstał ok. 1530-1540 roku i był przeznaczony dla kobiety. Zawierał zbiór modlitw i rozmyślań o tematyce chrystologicznej oraz maryjnej. Pisarz pochodził zapewne z terenów Wielkopolski, bliskich zachodniej Małopolsce. Niektóre z występujących tu modlitw odnajdujemy również w druku *Pozdrawianie wszystkich członków Pana Jezusowych*, Kraków, Florian Ungler, 1534.

Dwie modlitwy z cyklu rozpamiętującego tajemnice radosne i bolesne z życia Maryi oraz litanie do Najświętszej Maryi Panny podaję za: *Modlitewnik dla kobiet z w. XVI. Ułomek z rękopisu senatora Konstantego Małkowskiego*, wyd. S. Ptaszycki, Kraków 1905; W. Wydra, W. R. Rzepka, *Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543*, Wrocław 1984, s. 47-49.

POCZYNAJĄ SIĘ MODLITWY O PANNIE MARYJEJ, KTÓRE MAJĄ
BYĆ MAWIANE PRZED JEJ OBRAZEM, POKŁĘKNĄWSZY
I ŚWIECĘ ZAPALIWSZY, A NAPRZOD MA ZMOWIĆ DZIESIEĆ
ZDROWYCH MARYJEJ

O Naświętsza Panno Maryja, Matuchno Boża, napominam cię¹ w obfitości wesela, w poczliwości² i w dostojności, którą dusza i ciało twoje naświętsze uznało, gdy cię Bog Ociec niebieski, Syn i Duch Święty sobie w Radzie Trojce Świętej za Matuchnę wybrał, pirwej niżli niebo i ziemię stworzył. O Panno Naświętsza Maryja, Matuchno Boża, proszę cię dla niewymownego wesela i dostojności twojej, smiuj się nade mną grzeszną, a wysłuchaj modlitwę moją i racz mi dać, o co Twojej Święty Miłości żądam, podług łaski twojej i też potrzeby mojej. Zdrowaś Maryja etc. ...

O Naświętsza Panno Maryja, Matuchno Boga Wszzechmogącego, napominam cię w obfitości wesela i w dostojności, którą ciało i dusza twoja naświętsza uznała dnia czterdziestego, kiedy cię twój miły Syn chwalebnie na dziesiąty stolec³ powyzszył i blisko cię Świętej Trojce posadził,

¹ *napominam cię* – wzywam cię.

² *w poczliwości* – w czci.

³ *na dziesiąty stolec* – na dziesiąty tron (zatem tron górujący ponad dziewięcioma tronami anielskimi).

a moc i państwo swoje tobie na niebie i na ziemi ukazał, i ukoronował cię koroną niebieską, dwomanaściami gwiazdoma Salamonowymi¹. A jesteś wszystkich naświetsza matuchna wielkiego miłosierdzia, dla którego proszę cię, smiluj się nade mną grzeszną, a racz mi to dać, o co Twej Świętej Miłości żądam, podług łaski twej naświetszej i teże potrzeby mojej. Zdrowaś Maryja.

O Naświetsza Panno Maryja, Matuchno Pana Jezusa Krysta, to twe naświetsze wesele niechaj mi będzie pomocne czasu onego ostatecznego ku wspomozeniu i pocieszeniu, i też twój miły Syn, Pan Krystus, Zbawiciel nasz. Amen. ...

LETANIA O PANNIE MARYI

Święta Maryja, nasłodsza Matuchno Boża, modl się za nami grzeszonymi, ninie i w godzinę śmierci. Amen.

Kyrieleison, Krysteeleison, Kyrieleison.

Kryste, usłysz nas. Kryste, wysłuchaj nas.

Święta Maryja, modl się za nami.

Święta Boża Porodzicielko, modl się za nami.

Święta Dziewico nad dziewicami, modl się za nami.

Święta Maryja, Panno nawyższa, modl się za nami.

Święta Maryja, Panno naświetsza, modl się za nami.

Święta Maryja, Panno namiłościwsza, modl się za nami.

Święta Maryja, Pociecho, k tobie się uciekamy, modl się za nami.

Święta Maryja, Panno miłości Bożej pełna, modl się za nami.

Święta Maryja, Matko Krola wiecznego, modl się za nami.

Święta Maryja, kwiatku patryjarchow, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, skarbniczko niebieska, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, zarzo² apostolska, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, chwało męczennicza, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, pociecho spowiednicza³, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, okraso panieńska, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, wesele wybranych wszystkich, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, czystości wspomozycielko, modl się za nami.

¹ *dwomanaściami gwiazdoma Salamonowymi* – dwunastoma gwiazdami Salomonowymi.

² *zarzo* – zorzo.

³ *spowiednicza* – wyznawców.

Święta Maryja, pokory początku, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, wiary nauczycielko, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, cnot wszelkich rodzicielko, modl się za nami.

Święta Maryja, nadziejo i pociecho smutnych, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, Matko niepokalona, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, Porodzicielko Pana naszego nieporuszona, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, Niebieska Krolowa, z Synem swoim w niebie krolująca, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, naprawo grzesznych, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, między wszystkimi niewiastami błogostawiona, modl się za nami.

Święta Maryja Panno, racz rękę położyć i wybawić serca nasze od pokus złych myśli, byśmy twą wolę pełnili. Oświeć nas i od wszystkich grzechow wybaw nas, Pani i Matko miłościwa. ...